

SLOVENSKI NAROD.

Vsa vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošiljanju na avstro-ogrsko deželo za vse leto 26 K, za pol leta 13 K, za četrt leta 6 K 50 h, za en mesec 2 K 30 h. Za Ljubljano s pošiljanjem na dom za vse leto 24 K, za pol leta 12 K, za četrt leta 6 K, za en mesec 2 K. Kdor hodi sam po sebi, plača za vse leto 22 K, za pol leta 11 K, za četrt leta 5 K 50 h, za en mesec 1 K 90 h. — Za tuje dežele toliko več, kolikor znaša poštnina. — Za naročbe brez istodobne vpošiljanja naročnine se ne ozira. — Za oznanila se plačuje od peterostopne petit-vrate po 12 h, če se oznanila tiska enkrat, po 10 h, če se dvakrat, in po 8 h, če se tiska trikrat ali večkrat. — Dopisi se izvolé frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je v Knafovih ulicah št. 5, in sicer uredništvo v I. nadstropju, upravnništvo pa v pritličju. — Upravnništvo naj se blagovolje pošilja naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne stvari.

„Slovenski Narod“ telefon št. 34.

Posamezne številke po 10 h.

„Narodna tiskarna“ telefon št. 85.

„Poglavje o kulturā“.

V predzadnjem nje zaščitnikom in je krvnikom je pričel »Učiteljski Tovaršiški izbori članek, v katerem pravi med drugim:

V kulturi je moč naroda, in s kulturnim napredkom narodovim se vnapreduje moč tudi njegova moč. Le kulturno izobražen narod se more navaditi v dovoljni meri svojih pravic, svojega narodnega dostojanstva, navaditi se svoje lastne avtoritete, ker se vse te vrline morejo poroditi le v kulturno izobraženem duhu. Kultura je pogoj moralne moči, ki je neprestana izpodbujevalka fizične sile, da ta ne omaga pri delu in naporu.

Grki in Rimljani so gospodarili celim plemenom, ki so imenovana naroda po številu glav in po fizični moči daleč nadkriljevali, ki so pa za njimi istotako daleč zaostajali v kulturi — v moralni moči.

Takisto priča o tem zdajšnja ruskojaponska vojna. Gotovo je, da je vzrokov ruskih neuspehov več, vendar pa se nad aktivno rusko birokracijo in nad ubogim pesivnim ljudstvom najbolj mahačuje zanemarjanje in namensko zadržavanje kulturnega stremljenja v prostem ljudstvu, in edino pravo odškodnino za vse žrtve si morejo Rusi pridobiti le na ta način, če ne zaprejo ušes ter dovoljno upoštevajo nauk, ki se jim sam glasno ponuja: »Osvoboditi ljudstvo potom izobrazbe njegovo dušo!« Ljudstvo brez kulture je alepa masa, in šele izobrazba mu odpre pogled.

Pa ne samo v moralnem oziru nadkriljujejo kulturni narodi druge, v kulturi zastale, ampak tudi v gnotnem.

Na podlagi gnotne in strokovne izobrazbe si zna kulturno izobražen narod vsak kosček zemlje obrniti v svoj prid in vsako prirodno moč plodnosno uporabiti. Razne pridelke umeje sam doma pridelati v izdelke in to, kar bi se moralo naročiti drugje, dobi lahko doma, pri doma-

dem izdelovalcu in denar ne roma v tuje roke, ampak ostane na domačih tleh. Tako se množi imetje domači nov, imetje domače zemlje. Sveda je treba dolgega in vztrajnega dela, preden se dožene pri ljudstvu ta višek kulturne izobrazbe.

Ker je torej za obstanek treba toliko moči, toliko energije in ker ima vsa ta potrebna moč svoj izvirin svoje življenje v kulturni izobrazbi, mora vsakdo, ki je veren sin in odkritosrčen prijatelj svojega naroda, imeti za sveto nalogo, posvetiti vse moči v to, da se narod kulturno dvigne.

V dosegu vsakega namena pa je treba gotovih sredstev, in kot sredstvo v dosegu prej označene naloge mora biti šola, ljudsko šolstvo, ki pa se mora dvigniti s svojega sedanjega nivoja na veliko višjo stopnjo popolnosti. In zopet pravimo:

Komur je na srcu naroda bodočnost, mora delovati z vso vneto za povzdigo šolstva.

V ta namen bi bilo treba, da se šole razširijo, da se enorazrednice pomnože v večrazrednice, da se odpravijo nezdravi, vlažni, temni, majhni in zatohli šolski prostori, da se predelajo učni načrti v smislu zahtev praktičnega življenja.

Pa to ša ni vse. Pozabiti pri tem ne smejo nas učiteljev, šoloizvrševalnih faktorjev.

Nihče ne more dohnati skrajne popolnosti v izobrazbi, pa tudi mi ne, dasi bi jo rabili malone najbolj; ljudstvo namreč zahteva od učitelja, da naj je strokovnjak v vseh mogočih panogah vede. Četudi to ni mogoče, vendar pa so razmere take, da moramo zahtevati, da se nam da več splošne in strokovne izobrazbe.

Da bo torej učiteljevo delo na polju kulture uspešnejše, se mora vsak, komur je mar napredek ljud-

stva, potezati za to, da se učiteljsstvu odpre pot v univerze.

Vsak pa, ki je iz mesa in kosti kakor smo mi, hoče imeti v svrhu svojega obstanka svojemu delu primerne plačila. Če trpi pri svojem delu pomanjkanje, tako, da si mora še drugod iskati zasluzka, izgubi veselje do svojega poklica, in kjer pa ni do dela veselja, tam tudi ni pravih uspehov. Takšni so vsi vidni ljudje in takšni smo tudi mi.

Zato kličemo: Komur je na srcu kulturni napredek naroda, naj skrbi za to, da bo dobilo učiteljsstvo zasluženo plačilo, naj skrbi za gnotno izboljšanje učiteljskega stanu.

Stanje šolstva, oziroma naroda je tako odvisno od stanja učiteljskega, kot je odvisna rast rastlin od vremena; če je vreme ugodno, je rast uspešna in nasprotno.

Če torej vse rečeno nakratko združimo v celoto, dobimo sledeče izvajanje:

Od stanja kulture je odvisno življenje in smrt vsakega naroda. Uspešno procvitanje kulture pa je mogoče le potom saniranega šolskega ustroja, k čemur je sveda šteti tudi gnotno stanje učiteljskega, ker le na ta način more izobrazba prodreti tudi v maso, in kdor ima srce za narod, je njegova sveta dolžnost delovati vselej in povsod v tem smislu. Vsakdo, ki tega ne stori, koplje grob svoji domovini; tisti pa, ki dela še celo v nasprotnem smislu, je pa krvnik svojega naroda. Vsaka država, ki se ne ogreva dejansko za zgoraj omenjena stremljenja, je svoj lasten grobokop, in država, ki zavzema celo nasprotno stališče, je sama svoj krvnik. In vprašamo: ali je treba iti daleč, da pridemo v tako državo? Odgovora nam ni treba zapisati, ker na to lahko odgovori vsak sam.

Nihče ne more biti tako hudoben, da bi si upal trditi, da je naš narod kultiviran, nasprotno pa tudi ne more nihče biti tako optimističen, da bi rekel: Dopolnjeno je! Nasprotno mora vsak uvideti, kdor količkaj pozna naše razmere, da je pri nas na kulturnem polju še vedno mnogo neobdelanega sveta, in da čaka delavec na kulturnem polju še ogromno mnogo dela, posebno ker smo mi zaradi svoje burne zgodovinske preteklosti kulturno zaostajali in ker gre kultura hitro svojo pot naprej; kdor se je energično ne oprime, zaostane. Vkljub temu torej, da je pri nas tako potreba dobre organizacije na kulturnem polju, je vendar pri nas cela jata ljudi, ki zaslužijo ime narodnih krvnikov. Oni so smrtni sovražniki ljudske omike, razen one enostranske, s katero izkušajo dohnati svoje sebične namene. Vsak kulturni pojav hočejo zatreti že takoj v kali in zato napadajo šolo kot prvoborniljico na kulturnem polju z namenom, jo ali zatreti ali pa jo pridobiti za svoje namene. Imenujemo jih klerikalce.

Kjerkoli napravijo ti ljudje kak shod, udrihajo po šoli in ščuvajo ljudstvo proti nji.

Dobro je znana žalostna resnica, da je na Kranjskem več enorazrednic kakor pa dvorazrednic in večrazrednic in da glede tega daleč zaostajamo za drugimi kronovinami (kakor n. pr. za Štajersko). Da tak nedostatek močno ovira uspešno delovanje šole, mora uvideti vsak, ki ima zmožnost le količkaj misliti in ki ni tako in toliko hudoben, da bi lagal samemu sebi. Toda stranka, ki ima namen, da se loči od drugih framsonskih in anarhističkih strank (ime katoliška stranka) pa tega ne priznava. Glede tega je mogoče le dvoje: ali se v resnici tako malo na šolstvo razume, da ne more tega spoznati, ali pa, kar je istotako mogoče, da jo silni zavist, izvirajoča iz hinavske sebičnosti, da laže sami sebi. Če je pravo prvo, ji mi kar najodločneje prepovemo,

vtikati se v naše zadeve, če je pa pravo drugo, ji povemo, da so kaj takega zmožne le podle in propadle duše.

Pri vsaki priliki kažejo svojo mržnjo do šole in do učiteljskega. Če bi se imela kje šola višje organizirati, kdo je tisti, ki z vsemi močmi nasprotuje temu delu? Duhovnik, ki straši ljudi s stroški, ki ti jih to povzročilo, ki jih hoče dobiti na svojo stran s tem, da jim po svoje dokazuje nepotrebo takega podvzetja, češ, saj je že dovolj šole, ni absolutno nič prida!

Večkrat smo že čitali v »Slovenec« ali »Domoljub«, da zidejo tukaj in tam novo šolo. Ali čitali smo tudi dostavek, da je to nepotrebno, ker napravlja stroške.

Vprašamo: V kak namen se pišejo take novice? Očividno v nikak drug kakor v ta, da z njimi bude v ljudstvu zlo voljo nad šolo in otežkočijo učiteljsstvu njega stališče. Ravno tako rujejo zahrbtno in očitno, če v kakem kraju ustanovijo novo šolo; in tako se zgodi, da je v kakem kraju ljudstvo proti šoli in učitelju tako nahujskano, da si ta v kljub svojemu plemenitemu delovanju kot učitelj ni svest svojega življenja pred farškimi zaslepljenici, da ga v svoji slepoti hočejo pobiti kot svojega največjega sovražnika. Zdad pa vprašamo široko javnost in merodajne faktorje: Ali niso taki hujšakači ljudje, ki so osebno nevarni in ki bi jih morali zapreti?

Na ta način hočejo zatreti in zamoriti vsak kulturni pojav. Da bi jim delo še uspešneje šlo izpod rok, se zaganjajo z vsemi sredstvi v učiteljsstvo. Denuncirajo ga, kjer in kakor morejo, blatijo ga in obrekujejo, hoteč ga spraviti ob ugled. Zarotili so se tudi, ga gnotno uničiti in ne vztrajajo pri tem (krščanskem) delu nič manj kot cela štiri leta. In ni se čuditi njih vztrajnosti, če pomislimo, da s tem posredno zatirajo in more ljudsko kulturo, in to je v njih prin-

LISTEK.

Perorisi izza rimskih kulis.

VII.

»O urbem venalem«, je jokal že pred tolikimi in tolikimi stoletji Jugurta in njegove besede veljajo danes za Vatikan prav tako, kakor so veljale za paganski Rim pred davnimi vekli.

Denar — to je prva in poglavna briga vaticanskih duhovnikov. Papež je v denarnih rečeh doslej nekompromitiran in se v tem oziru ugodno razlikuje od različnih prednikov. Ali če papež ne bo previden, ga bodo njegovi svetovalci in dvorniki naposled že spravili ob dobro ime.

V nekaj nerodnosti se je papež že dal zapeljati.

Tako n. pr. je starodavna navada, da papež na veliko soboto nikdar ne daje avdijene. Po vplivu svojih svetovalec je napravil letos isjemo. A

ne sme se misliti, da je morda sprejel kakega diplomata o zadevi, ki se niti za en dan ni dala odložiti, ali kakega odličnega katoliškega vladarja. Ne! Papež je na veliko soboto dovolil posebno avdijenco čisto navadnemu spekulantu, Američanu Pierpontu Morganu, ki se ne odlikuje po ničemer drugem, kakor da si je z drznimi spekulacijami pridobil lepe milijone.

Ta navadni šlovec se je kapriciral, da mora s papežem govoriti ravno na veliko soboto, ko papeži ne dajejo avdijence in dasi moč niti katoliške vere ni, je dosegel svoj namen. Namesto da bi bil papež ta dan razmišljal o trpljenju in o smrti našega Zveličarja, se je moral pogovarjati s spekulantom Pierpontom Morganom.

In kako je ameriški milijonar to dosegel? Prav lahko! Daroval je 100000 lir.

Za denar se paš vse doseže. Znano je, da je veliki romanopisec Emile Zola svoj čas prišel v Rim, da bi videl papeža. A niso ga pustili čez vaticanski prag in nastavili so

detektive, ki so Zolo noč in dan zalezovali in nadzorovali, da bi se ne mogel pomešati med druge romaje in se z njimi vtihotapiti v Vatikan.

No, tako se vedno ne postopa. V tem ko so bila vaticanska vrata zaprta slavnemu pisatelju, so se odprle ne samo ljudem à la Pierpont Morgan nego celo slaboglasni ženski tingel-tangel plesalki Tortajadi. Ta ženska se je v svoji mladosti klatila s sijani, potem je postala plesalka v šantantih najnižje vrste, odkoder je naposled prišla v Pariz, kjer je napravila ne toliko kot umetnica, kakor kot metresa različnih bogatašev svojo srečo.

Zdaj je silno premožna in denar ji je pomagal, da ji je bila dovoljena celo posebna avdijenca pri poglavarju svete katoliške cerkve. Sicer radi verjamemo, da papež ni vedel, kako ženska je dovolil posebno avdijenco, ali vedeli so to njegovi dvorniki, pa so molčali — za denar.

Ej, da, za denar se v Rimu veliko doseže. Neki milijonar v Ameriki, ki je slučajno katoliške vere, se je lani poročil. Moč je hotel imeti,

da bodi njegova poroka nekaj prav posebnega, da bodi taka, kakršna ni še bila nikdar nobena v Združenih državah. In res je nekaj posebnega iztaknil. Zahteval je, da mora priti poseben kardinal iz Rima v Novi York, da ga poroči, ošabno je rekel: »Naj velja kar hoče« in — njegova ponudba je bila sprejeta in kardinal Satolli je odpotoval nalašč zato v Novi York, da poroči ameriškega bahača. Da je bil račun masten, si pač lahko vsak misli.

A v Rimu niso samo lakomni, nego tudi natančni. O tem se je prepričal nadškof iz Havane. Ta je prišel v Rim in papežu prinesel dragocen prstan. Nadškof je rekel, da je ta prstan vreden 10000 frankov. Vaticanski gospodje pa tudi nadškofom nič prav radi ne zaupajo. Dali so ta prstan po izvedenih ceniti in izvedeni so rekli, da je prstan vreden samo 1200 frankov. No vaticanski gospodje so izkušeni ljudje in si snajo pomagati. Pisali so nadškofu iz Rima, naj bo tako prijazen in naj v gotovem denarju plača difference med pravo vrednostjo tega

prstana in med vrednostjo, ki jo je on imenoval.

Nadškof je moral poseči v žep in odšteti 8800 frankov. Rad tega gotovo ni storil, ali bolelo ga morda ni, saj so najbrže verniki darovali 10000 frankov, nadškof pa je kupil prstan v vrednosti 1200 frankov, da bi kaj profitiral.

Te natančnosti ni zameriti vaticanski gospodi. Iz Francije dobiva Vatikan le še prav malo in zato štedi na vseh koncih, zlasti pa pri manjših ljudeh. Vsem muzikom in pevcem cerkve S. Maria Maggiore so bile odpovedane službe. Nekateri teh ljudi so služili cerkvi po 25 do 30 let in so zdaj brez penzije in podpore pahnjani na ulico. Tudi švicarska garda se najbrž odpravi in skrči število papeških oročnikov, ostaneta le guardia palatina in pa guardia nobile, o kateri je kardinal Hohendolhe svoj čas isustil krilate besede, da bi se na kasarni te garde moralo zapisati »Svete katoliške cerkve žrebčarski depot«.

si pu. Skoro gotovo bi nas bili že požrli, ali kar bi se v najugodnejšem slučaju zgodilo, nas prekrstili v svoje mežnarje, če bi ne imeli v zaščitnikih kulture nekaj pravih prijateljev. Prišli pa so sedaj časi, da apelujemo na svoje prijatelje, da pokažejo svojo naklonjenost v dejanskem zastopanju naših interesov in si zato h koncu želimo dvoje:

Pridno naj se množi številno dejanskih prijateljev kulture; zaslužno plačilo pa naj zadene nje krvnike za njih radovoljno ubojstvo, ki z njim smrtno greše nad narodom.

Vojna na Daljnem Vztoku.

Japonci — gospodarji Sahalina.

»Daily Telegraph« se poroča iz Tokija: Z osvojitvijo Muke se sme smatrati okupacija Sahalina po Japoncih kot dovršena. Vse važnejše točke na otoku se sedaj že nahajajo v japonskih rokah. Operacije japonskih vojev v krajih, pokritih z nedostopnimi pragozdovi, so bile izredno težavne. Teren in slabo vreme sta bolj ovirala japonsko prodiranje, kakor sicer hrabri ruski voji. Pri zadnjem spopadu severno od Dalina so Japonci uplenili štiri topove in dve mitraljezi. Od takrat so Rusi opustili vsak reden odpor. Tudi Japonci so začasno ustavili vsako nadaljnjo akcijo, ker onemogočujejo strahoviti viharji, ki divjajo sedaj na otoku, vsako nadaljnjo prodiranje.

Z mandžurskega bojišča.

»Novoje Vremja« poroča iz Sidjaze: Japonci so se jeli živahno gibati. 19. t. m. so japonske predstraže skušale predreti na našem levem krilu bojno fronto, da bi dobile vpogled v naše dispozicije. Vsi ti poskusi so ostali brezuspešni. Naši voji so pri zasledovanju Japoncev prodrli južno od Taula in osvojili v japonskih rokah se nahajajočo vas, kjer so uničili vse japonske zaloge živil in streljiva.

Pri Erdagovu se je prigodil značilen pojav japonske zavratnosti. Japonci so razvili belo zastavo in položili pod njo pismo. Neki kozaški oddetek se je približal, da bi sprejel pismo, a Japonci so jeli nanj streljati ter so ustrelili dva kozaka in tri konje.

Vsa armada doli do zadnjega prostaka se nahaja v mučni negotovosti glede vprašanja, da-li se bo vojna nadaljevala, ali se bo sklenil mir. Dočim so Japonci ustavili začasno vse operacije, se Hunguzi živahno gibljejo na našem levem krilu, nadlegujoč neprestano naše transporte.

Protest ruskih poveljnikov proti sklepu miru.

»Standard« se poroča iz Petrograda: Ko se je car vrnil s sestanka

s cesarjem Viljemom v Peterhof, je dobil od generala Lineviča brzojavko, v kateri orogodno protestuje proti sklepanju miru iz izraža prepričanje, da si bo ruska armada v bodoči bitki izvejevala sijajno smago. Brzojavka je sestavljena v imenu ruske armade in so jo poleg Lineviča še podpisali generali Kuropatkin, Batjanov, Kaulbars in Renenkampf.

Admiral Rožestvenski.

Iz Tokija se javlja: Admiral Rožestvenski se je moral podvreči težki operaciji, ki se je pa srečno končala. Njegova rana na čelu se je morala znova odpreti in iz nje odstraniti košček kosti, ki je še četal v nji. Sicer je zdravstveno stanje admiralo povsem povoljno.

Pričetek mirovne konference.

Iz Berolina se brzojavlja: Po poročilih iz New Yorka se prične mirovna konferenca v soboto dne 5. avgusta v Portsmouthu.

Razbit kompromis med Mladočehi in agrarci.

Dunaj 26. julija. »Slovenska korespondenca« priobčuje iz poslanskih krogov dopis, v katerem se energično dementuje vest, da bi se bil med Mladočehi in agrarci sklenil kompromis za bodoče volitve.

V dopisu se zatrjuje, da bi agrarci ne sprejeli kompromisa, ako bi jim tudi Mladočehi prepustili vse kmetijske mandate. Dr. Herold in dr. Gregr sta baje deciderano izjavila, da pri bodočih volitvah ne sprejmeta nobenega mandata več. Dr. Herold, ker je deželni odbornik, in ker smatra to funkcijo za nezdržljivo z mandatom drž. poslanca, dr. Gregr pa radi svoje visoke starosti.

Kakor se kaže, se vname pri bodočih volitvah v kmetijski skupini ljut boj med Mladočehi in agrarci. Agrarci nameravajo baje odtegniti svojo pomoč tudi narodnim socialistom, zlasti poslancema Chocu in Freslu.

V dopisu se ob koncu naglašja, da se bo v kljub temu po volitvah najbrže izvedel načrt, združiti vse češke stranke v eno veliko skupino.

Permanentni obrtni odsek.

Dunaj 26. julija. V današnji seji stalnega obrtnega odseka se je pričela podrobna razprava o zadrukah. O tej točki je poročal poslanec Foerk, ki je priporočal, naj bi se ta del vladnega načrta sprejel neizpremenjen. Temu se je upiralo več odsekovih članov, ki so zahtevali zakonsko določbo, da morajo k obrtnim zdruham pristopiti tudi vsa tovarniška podjetja, ki izdelujejo rokodelske proizvode. Vlado zastopnik dr. pl. Friedl se je izrekel proti tej zahtevi, nakar se je glasovanje o tej točki odložilo na poznejši čas.

Točka o združnih pravilih se je sprejela neizpremenjena.

Takisto se je tudi sprejela zakonska določba o združitvi vseh že obstoječih združenj v sporazumu s trg. in obrtnimi zbornicami v eno združenje.

Prihodnja seja bo v četrtek dopoldne.

Ogrska kriza.

Budimpešta 26. julija. Podžupana peštanskega komitata, Benickega, so pozvali, naj skliče izredni občni zbor, na katerem naj bi se razpravljalo o včerajšnjem reškriptu ministertva notranjih zadev, s katerim se razveljavlja resistenčni sklep peštanskega komitata.

Benički je izjavil, da se tudi po njegovem mnenju mora predložiti generalni skupščini; ker je pa 10. avgusta že itak sklicana skupščina, se bo tej predložil imenovani reškript.

Do tega časa pa ne bo ničesar odredil, ker se razveljavljenje nanaša na municipijalni sklep, o katerem sme odločavati municipij sam.

Atentat na sultana.

Carigrad 26. julija. V poročilih o atentatu je mnogo netočnosti. Selamlik se praznuje v mošeji Hamidje, ki je obdana z železno ograjo. Eksplozija se je prigodila na trgu, ki je takisto ograjen in ki ga loči od mošeje cesta, ki vodi v Ildic-Kiosk. Eksplozija se ni prigodila v bližini sultana Abdul Hamida, marveč kakih 100 metrov daleč od njega.

Dveh eksplozij ni bilo, kakor se je poročalo, in tudi bomba ni bila vržena.

Eksplozijo je povzročil, kakor je preiskava dognala, peklenški stroj, ki je bil položen na cestni tlak. O storilcu še sedaj ni nobenega sledu. Ubitih je bilo 24 oseb, med njimi Beha Bej, odgojevalec princa Selima in dva sultanova slugi, ki pa nista bila ranjena, marveč sta umrla na srčni kapi vled strahu. Ranjenih je v celoti 59 oseb.

Carigrad 26. julija. Norimberški potnik Heller, o katerem se je mislilo, da je bil pri eksploziji ubit, je zaprt s sto drugimi v Ildic-Kiosku.

Vkljub protestu nemškega poslanika noče turška policija Hellerja pustiti na svobodo.

Dogodki na Ruskem.

Petrograd 26. julija. Položaj v Kavkazu je še vedno nevaren, zlasti v Tiflisu. Vojaštvo straži banke in državna poslopja. Po ulicah so postavljene številne straže. Guverner je poklical k sebi vse trgovce in jim ukazal, da naj odpro svoje prodajalne. Ker so se upirali, je prodajalne s silo odprla policija in prodajala blago v navzočnosti trgovcev. Včeraj ponoči se je zopet prigodil atentat. Na trgu se je razpočila

bomba in zadela nekega policijskega poročnika in nekega hišnika, ki sta se tamka pogovarjala. Oba sta bila raztrgana na drobne kose. Ponoči je redarstvo aretiralo štiri osebe, ki so na sumu, da so izvršile atentat.

Libava 26. julija. Ker oblastva tudi s pomočjo kozakov niso mogla ukrotiti upornih mornarjev, je bila pozvana trdnjavska artiljerija, ki je dvakrat ustrelila s topovi. Vendar pa ni padel niti eden mornar, ker so artiljeristi streljali v zrak. Oblastvo je ukazalo, naj se vojaki takoj odpokličejo, da bi se položaj še ne poostiril. Končno ni preostajalo drugega, kakor mornarje mirnim potom pozvati, naj se vdajo. (Trdnjavska artiljerija poslata na mornarja — ta je pa debela!)

Vilna 26. julija. Policija je našla pri nekem revolucionarju, ki ga je aretovala, 22.000 revolucionarnih brošur in veliko zalogo orožja.

Vladikavkaz 26. julija. Na Vladikavkaški železnici je izbruhnila splošna stavka. Ves promet je ustavljen.

Sosnovice 26. julija. Delavci v treh tovarnih so jeli stavkati in izsilili, da se je moralo delo ustaviti tudi v premogokopih »Flor« in »Mortimer«.

Število stavkujočih delavcev znaša 8000. Petrograd 26. julija. Govori se, da izda car Nikolaj 13. avgusta, to je na rojstni dan prestonaslednika Alekseja poseben manifest na ruski narod.

Dopisi.

Iz Zagorja ob Savi. I. javno telovadbo v letošnjem letu je priredil Zagorski Sokol v nedeljo 23. t. m. Pohitel je v eno uro oddaljeno znano kopaljšče Medija-Lzlake s starostjo gospod dr. Tomo Zarnikom na čelu. Zanimanje za to prireditev je bilo že nekaj časa kar najživahnejše. Modro poletno nebo, raz hiš vihraječe trobojnice, ob strani ogromna množica ljudstva — vse je bilo burno in navdušeno v nedeljo pozdravljalo Sokola na potu... Naprej mu je vozilo in s sledilo okrog 20 voz z zagorskimi izletniki. Mimo Podšentjurja so narodni izlaški fantje potrkavali Sokolu v pozdrav v cerkvenem stolpu, ki je z njega plapolala velika slovenska zastava. Gdč. Minka Perličeva, restavraterka v imenovanem kopaljšču, je fino in okusno okrasila restavracijski vrt in prostor za telovadbo ter mu vdihnila pravi slovenski značaj... — Nastop Sokolov je bil nadvse točen in — nepričakovan. Pohvalno so se proizvajale proste vaje, izvrstne in lepe so bile vaje na orodju: bradlji, drogu in konju, Sokolom-telovadec je bilo v dar burno, splošno priznanje. — Z zadoščenjem in veseljem pa moramo beležiti, da je v nedeljo prvič in sicer prav dobro nastopilo tudi 13 Sokolice-telovadk s prostimi vajami in z lažjimi vajami na orodju. Nešteti navzočim, ki smo med njimi opazili tudi obilo kmetijskega ljudstva, je bil ta nastop nekaj povsem nenavadnega in novega. Veselilo nas je torej, da se je Sokola tako navdušeno akklamiralo. Sedaj so izginili neutemeljeni predsodki, ki so jih nekateri gojili napram ženski telovadbi in ki se je proti njim moral toliko boriti Zagorski Sokol... —

Dobro uspeli telovadbi je sledil koncert slovenskega kluba »Zagorje«, ki je svojim izbornim petjem zopet pokazal, da mu je slovenska pesem onipravor, naj svet prisega. Glavna zasluga ga g. pevovodji Janko Levstiku. S rudniška godba pa je z neumornim igranjem pospešila živahno prsto za bavo in ples v prostornem restavracijskem salonu, dokler se Sokol ni zopet dvignil k odhodu. — Omeniti moramo še, da je na izlet prispelo tudi mnogo narodnih gostov iz Litiije, Val Trojan in drugih sosednih krajev. Po strežba je bila še dosti točna in dobra. Z uspehom I. letošnje javne telovadbe sme biti Sokol popolnoma zadovoljen. Priboril si je vkljub mnogim nasprotnikom, posebno odkar mu je starost g. dr. Zarnik, zopet zanimanje in zaupanje naroda. Pazi pa naj, da bi navdušenje za telovadbo, ki prevaja sedaj vse člane, še večje... občani. Zato je pa treba tudi neustrašeno agitirati in iti s podvojenimi močmi na zopetno delo. Zelebi bi zlasti, da bi ženski telovadbi pristopilo še več mladih sil in tudi starejših narodnih dam, saj je to njim samim v korist. Nazdar!

Iz Košane. V ponedeljek 24. t. m. je priredilo košanski učiteljski tukajšnji šolski mladini iz 3 in 2 razreda islet v Postojnsko jamo. Slavnja jamska komisija je blagovolila na nadučiteljevo prošnjo dovoliti prost vstop v postojnsko jamo vsem otrokom in učiteljsku Nadpoldružje smo obudovali krasoto kranjske dežele. Prelep je bil prizor na plešišču, ko je pela mladina z učiteljskim svtom cesarsko pesem. Navdušenih »živio« klicev na cesarja ni bilo konca. Tako navdušenih in do solganjenih otrok še nisem videl. Po ogledu jame smo obedovali v gostilni g. poslanca Arkota, za mal denar zares prav izoborno, za kar g. poslanec najvšeje priznanje in zahvala. Po obedu smo šli v postojnsko šolo. Tu sta nam gg. šol. vodja Juvanec in učitelj Stritar razkazovala prebogato zbirko učil, popisovala ter delala poizkuse zares prav spretno. Nadučitelj se jima je zahvalil v imenu mladine za trud in priznavnost. Ker je začelo deževati, smo se odpeljali šele ob 6. ur domov. Da je ta izlet uspel tako izoborno, se nam je zahvaliti v prvi vrsti slavni jamski komisiji in blagorodnim gosp. okr. glavarjem na čelu, katera nam je dovolila prost vstop v jamo. Okrajni glavar je pa razveselil mladino še posebno. Postal ji je namreč »Poročila postojnske jame« in mnogo krasnih razglednic. Navdušeno je zaklicala mladina blagorodnemu gospodu: »Živio!« Priznanje in zahvalo tudi gg. šolskemu vodji Juvanecu in učitelju Stritarju za trud in užitek v šoli. Toplo zahvalo pa moramo izreči tudi pet m. možem, odličnim prijateljem šole v Košani, in sicer gg. predsedniku krajevega šolskega sveta Francu Fidejlinu, Stefanu Hreščaku, Josipu Samsu, Franu Šušljicu in Franu Kastelcu. Ti možje so peljali šolsko mladino brezplačno v postojnsko jamo ter žrtvovali ves dan v razvedrilo mladini. Čast in priznanje tem vrlim, nesebičnim možem. Da je pa bila mladina nad vse srečna, se razume. Tudi ljudstvo, zlasti starši so iz srea hvaležni priznatelem in blagim dobrotoikom.

Dalje v prilogi.

Brat Justin.

(Iz dnevnika samostanskega novica Priobčil Bistričan.)

(Dalje.)

S svetim strahom stopim v celico in se ogledam po opravi. Postelja, klečalnik, miza, dva stola, nekaj knjig, med njimi brevir velik, kakor Georgesov besednjak, sveče, posoda za umivanje, palica v kotu ter bič v klečalniku — no, bo že, samo da ne bo treba imeti ponoči opeke pod glavo, kar nevedneži sklepejo iz tega, da dajo redovniki mrtvemu svojemu bratu mesto blazine pod glavo opeko.

Ker smo že dopoldne prišli v samostan, sem kosil opoldne v obednici ali refektoriju med fratri in patri. Velikanska dvorana je zares ta obednica, krasno slikana in kar se v samostanu še bolj ceni: já in pije se notri prav po grofovsko, tako da mi moj še civilni sobrat šepnil: »Tukaj ne bomo glada trpeli, sedaj se bomo še mi zredili, kakor so se že drugi!« Fant ima morda prav.

Med kosilom sem se pogosto ozrl po patru magistru. Nobene reči ni dosti jedel, pokusil je le parkrat, potem pa žito ali vilice odložil. To tako bolj mu je vino šlo v slast.

Po kosilu nam pove pater magister, da smo prosti celo popoldne, ker eksercicije ali duhovne vaje začnemo šele jutri. Lahko, da gremo torej na sprehod, če se komu poljubi. Ker sta moja tovariša rajši doma ostala, »nego da bi šla gledat ta neumni svet«, kakor sta se izrazila, sem odšel sam na sprehod. Proti Vretenu me ni mikalo, zato sem se obrnil proti severu proti vasi Veliki log, kakor mi jo je imenoval kuhar, ko sem ga pri odhodu vprašal.

Hodil sem presej hitro, ker se je pot vila skozi smrekov gozd, in sem hotel priti na plano brž ko mogoče. Ravno sem stopil iz gozda in se je pred menoj odprl veličasten razgled na bližnje vasiče in na mogočno gorovje, ki je visoko v sinje nebo dvigalo svoje vrhunce, ko zagledam kakih dvesto korakov pred seboj človeka v frančiškanski halji, ki se po klostersko zove habit. Sprva ga nisem poznal, ko pa pospešim korake, spoznam patra Vigilija. Prav razveselil sem se ga, saj sem vedel, da mi bo povedal iz samostana kaj, kar mi bo v korist.

Začuvši korake za seboj, obrne se pater Vigilij in vidič mene, me vpraša:

»No, no, kam pa tako hitro?«
»Na sprehod«, odvrnem in ga pozdravim.
»Pa tako hitite, na sprehod vendar človek ne leti; se vam kam daleč mudi?« vprašuje pater Vigilij.
»Ne mudi se mi ravno nikamor; ker sem pa vas zagledal, pospešil sem korake.«
»Greva pa lahko skupaj, če vam je všeč«, reče prijazno.
»Če vam morebiti ne bom nadležen?«

»Prav nič. V Veliki log sem na menjen, do tja je ravno še dobre tri četrt ure; tam nekoliko posedim, nato pa počasi nazaj«, je pravil.

Pot nama je šel hitreje izpod nog, nego sem jaz želel. Pater Vigilij je bil zelo zgovoren starič, povedal je več, nego bi se spodobilo samostanskemu osetu proti meni bodočemu fratur. Pravil je, kakšen je pater magister, kakšen pater gvardijan, kakšni ostali samostanski prebivalci.

»Vidite«, rekel je, »pri nas je ravno tako, kakor med svetom; kar človek misli, ne sme kar tako odkritosrčno rasodeti svojemu sobratu ali soočetu, ker potem se vse vse. Patru magistru se ne sme prav nič saupati, ker on je čuden človek, čeprav je učen. Kar patru gvardijanu

se-ntá in kaj potem, veste lahko. N-kaj imamo hinavcev, drugi so silni snežeži, tretji je samo liter mar, nekateri se radi kregajo, tako da smo vsi opitni s kopic napak. Pa ne sodite me prehudo, če tako govorim. Vi se mi zdite že toliko pametni, da vam smem nekoliko resno povedati, drugo boste že izkusili prej ali slej.«

»Oprostite, pater Vigilij,« posežem mu v besedo, »pravite, da ima vsak kopic napak; a o vas mora človek misliti, da ste brez njih.«

Pater Vigilij se nasmehne in pravi:

»To je res, ne kregam se ne, jed in pijača sta mi le toliko mar, kolikor za silo potrebujem, resnico povem v obraz, zato me pa tudi ta ali oni večkrat nekoliko po strani pogleda. Toda do sprehodov imam že pravo strast; nikdar me ni doma, le po noči in dopoldne nekaj časa. Še ne kosim vselej v samostanu. Zmerom okrog ljudi kolovratim, se smejem ž njimi, jim kako originalno povem iz samostana — in teh je vedno dosti — in ko smo izpraznili par kozarec, zapojemo kako narodno pesem. Ljudje me imajo povsod radi in vabijo me zopet in zopet. Danes grem v neko hišo, kjer sem kakor

doma. Le čakajte, vi morate iti menoj, saj je prejkone danes prvičkrat in zadnjikrat, da sva sama na prostem skupaj, ker ne boste smeli iti drugače na sprehod, kot vsi novice vkup in s patrom magistrum za hrbtom. Predno boste vi pater, bom že jaz zdavnaj gnil na pokopališču.«

Nisem se mogel upirati na noben način prijaznemu patru Vigiliju in se mu tudi nisem hotel.

Ko sva prišla v Veliki log, pozdravil je vsakdo mojega tovariša, in ta je z vsakim prijazno govoril in kako šaljivo povedal. Tu je ustavil deklico in jo vprašal, kdaj se bo omožila, da je zardela do ušes; tam je dobil moža že priletnega, s katerim sta se pomenila, kako gre kaj pri kmetiji, če ima srečo pri živini, kdaj odrine mlajši sin k vojakom, zopet drugod se je ustavil pater Vigilij pri otrocih, ki so se igrali ob cesti, in jih spraševal, kako jim je ime, kaj delajo mati, starejši brat in sestra itd.

»Sem-le pojdiva,« reče pater Vigilij in zavije konci čedne hiše na vrt, odkoder se je slišal razgovor:

»Pozdravljeni!« pozdravi prvi pater Vigilij, komaj da sva zavila okrog ogle. (Dalje prih.)

Dnevne vesti

V Ljubljani, 27. julija.

Osebnost. Cesar je po delih deželnemu sodnemu svetniku in predstojniku okrajnega sodišča v Voloskem g. dr. Antonu Perišiču viteški križec Frane Jožefovega reda.

Nekaj za predpust. Stare »Edinosti« najmlajši ljubljenec, šokoladni »Naš list« v Kamniku, uganja še vedno svoje burke, prav kakor mali pajac v cirkuzu. Da tudi naši čitatelji v teh pasjih dnevih postanejo vsaj nekoliko deležni razkošja, s katerimi v tako obilni meri svetovni list s kamniške Sutine pita svoje naročnike, hočemo jim podati nekoliko odlomkov iz najnovejšega kamniškega uvodnika, ki bo, kar vemo iz najzanesljivejšega vira, prisilil vse slovenske državne poslance, da takoj odlože svoje mandate. Samo ob sebi se ume, da se to zgodi na korist »novi stranki«, ki se je, kakor nekaj Krist v Betlehemu, porodila v malem Kamniku. Če se še ni porodila, pa se porodi v kratkem, saj se »Naš list« že nekaj mesecev nahaja v otročiji postelji! Najnovejši uvodnik »nove stranke« se peča s slovenskim vseučiliščem ter obsega sledeča krvava razodetja: **„Mi povemo na tem mestu javno, da so varali poslanci ne le drug drugega, ampak ves slovenski narod.**

Vsaka stranka je hodila — da, celo posamezni poslanci zase so hodili v naučno ministarstvo, vsak s svojim lastnim načrtom, ki so pobijali drug drugega. Eden je dejal tako, drugi zopet drugače, in v ministarstvu so se očitno smejali našim politikom, in dejali, da mi niti sami ne vemo, kaj zahtevamo. In bilo bi res nesramno, da bi skušal kdo izmed prizadetih zdaj celo tajiti to zahrbtno spletkarenje, ki je edino krivo, da nismo dobili svoje visoke šole. Da bi se ne zgodilo to, bi imeli tudi mi Slovenci že letošnjo jesen vsaj eno fakulteto slovenskega vseučilišča. Prav v tem zmislu se je izrazil našemu sotrudniku sekretar nekakega ministarstva, ki je dejal razen tega še, da nastopajo naši poslanci po ministrskih uradih tako neodložno, tako hlapčevski, da so v obdobju in v posmeh vsem prisotnim uradnikom. Če bi skušal kdo izmed naših poslancev tudi to tajiti, smo pripravljene povedati še kaj več. In nihče naj ne misli, da nam je to le fraza, s katero hočemo morda komu imponirati. Mi ne poznamo razen resnice ničesar drugega, o tem naj so naši nasprotniki prepričani. Edina krivda, da ne dobe Slovenci svojega vseučilišča, so naši poslanci.« Bazarona! Kdo bi si bil mislil, da ima »Naš list« take zveze! Tale ministrski sekretar, ki se razodeva sotrudnikom kamniškega lista, je že sam vreden nekaj cekinov! In kar z najdebelejšo vrvo je preskrbel sotrudnika »Našega lista«, da je v eni minuti vse slovenske državne poslance zadavil. Ti neusmiljeni ministrski sekretar ti! In v jeseni bi bili že imeli vsaj juridično fakulteto! V par tednih ne da kaj takega doseže, zakaj pa se šole za silo v štirinajstih dneh lahko ustanove! Pa bi se fakulteta ne mogla! Dekan ji lahko postane omenjeni ministrski sekretar! Probatum est!

Klerikalno dijaštvo najbrže pod vodstvom znanega narodnega hinavca dr. J. Ev. Kreka se, kakor smo že zadnjič omenili, trudi na vse pretege, da bi v naši beli Ljubljani uprizorilo črn dijaški shod, pa da bi vrhutega celo triumfiralo — vabi res s krokodilovimi solzami k temu shodu slovensko akademsko mladino, ki se zbira pod praporjem svobode. Pred vsem moramo opozoriti te gospode »Daničarje«, da se imajo zahvaliti v prvi vrsti magistratu, ki v preveliki tolerancijski dovoljuje take skrajno provokativne shode, nadalje pa svobodomiselnim akademikom, ki županstvu napredne Ljubljane ne dajo povoda, da bi obžalovalo to svojo honetnost. Zato nas pa lahko tembolj iznenadi, da 30 Daničarjev vabi več ko 300 dijakov, ki se bore proti klerikalizmu,

na shod, ki bi imel nalogo ne samo rehabilitirati nego celo dvigniti klerikalno idejo v obeh naših narodnih mladini. »Skupen shod« — »skupno društvo«, tako so drzne, da ne rabimo hujšega izraza, peščica Daničarjev predlagati danes prosvitljeni, več ko desetorni večini. Nam izvabi seveda ta predlog le obžalovanen posmeh in ne more nas razburiti dalje. Svobodomiselnost dijaštvo se čuti dovolj močno, da samo med sabo ne bi ta takozvane »skupne« točke, brez da bi rabilo le pri eni teh točk zraven tudi klerikalcev. Vredno bi bilo torej, da se res snidejo v Ljubljani vsa svobodomiselnost slovenska akademična društva vseučilišč in državne polovice, na katerem bi se razne važne točke preomotivale, obenem pa se natančneje preciziralo razmerje proti klerikalnemu dijaštvu, katero ima, kakor se vidi, trdo kožo. Mi klerikalno dijaštvo, ki bi rado s tem svojim manevriranjem privabilo nekaj »brusov« k svojemu »skupnemu« črnemu shodu, danes zagotovimo, da je k skupnemu postopanju le ena pot. In ta je: »Razpusnite svoja društva, oterite si prah s svojih ševljev, skesajte se svojih grehov, storite trden sklep se boriti za svobodo in prosvitljenost svojega naroda, potem pa pridite k nam in bomo skupaj.« Drugega načina skupnega nastopa mi ne poznamo, ker nam prepoveduje čast se vsesti k eni mizi z onimi, ki se bojujejo za nazadnjašvo in tmino, ker nam to prepoveduje ljubav do našega naroda, katerega svoboda, prosvitljenost in napredek naj bo ideal vsakega slovenskega akademika. Naj torej stranka, ki ima za te ideale le perfidne psovke pri svojem »skupnem« shodu le presteže svojih desetero bistrskih glav ter »slava« klic na papeža Pija X otvori in zatvori ta rodoljubni in velepomembni »skupni« shod v preprisanju, da smatra slovenska mladina svoje načelo resnim.

Kaplanov ni treba več. Neštetokrat že smo ožigosali razmere, ki vladajo po kranjskih farovžih, ali še vselej se je oglasil škofov list in nam vrgele obraz, da lažemo. Mi bi se za »družinske« razmere gospodov fajmoštrov gotovo ne zanimali, da nismo po škofu samem in po njegovih priganjavih naravnost prisiljeni v to. Danes smo zopet v položaju, obelodaniti dogodek, ki ni več slučaj, ampak jasna slika škof-Krek-Šusteršičeve vzgoje kranjske duhovščine. O priliki državnozbornske debate o povišanju kongruence smo mimogrede omenili, da je stališče kaplana na deželi pa tudi v mestu čestokrat nemogoče, ako si ne zna nakloniti prijaznosti fajmoštrove kuharice, oni kaplan pa da se lahko šteje srečnega, ako mu kuharica njegovega mojstra tupatam privoščiči prijazen »dobro jutro!« Smartno pod Šmarno goro je prijazen vasica nad Ljubljano s prijazno cerkvico in še prijaznejšim farovžem, v katerem je vladal oholi menda že umrli fajmošter Jakob Strupič, kateremu je stala na strani še bolj oblastna, kuharica, pravi pravcati adlatus svojega gospoda. V soboto, 22. julija t. l. je imela bivša tovarniška delavka Ivana Sever v neki uradni zadevi opraviti v šmartenskem farovžu in želela govoriti z gospodom župnikom, ki naj bi jej potrdil in podpisal neko uradno listino. Ko kuharica delavko Sever zapazi, jej pove, da so gospod bolni in ne uradujejo, lahko pa da ona, ako je kaj nujnega, opravi mesto njega. Rečeno — storjeno. Kuharica se poda v uradno sobo, sede za pisalno mizo, napiše potrdilo pod pobotnico, podpiše (ponaredi) ime župnika in pod vse to pritisne še uradni farni pečat in reče: »Tako, sedaj je pa že dobro!« Res lepo, kajne! Kuharica — župnikov namestnik! To je slučaj, ki znači, da smo še vselej pisali resnico, kadar smo ožigosali razmere, ki vladajo po kranjskih farovžih. Kaj, ko bi še drugi uradniki malo posnemali zgled Strupičeve kuharice. Kaj bi veliki prijatelj učiteljstva, dr. Šusteršič rekel, ko bi nekoč zvedel, da je kak učitelj poslal svojo kuharico — če jo sploh kateri ima! — da uraduje in poučuje mesto njega! To bi bilo grmenja, shodov in ovadb! Kako bi bila lepa slika, ko bi »Slovenčev«

urednik sedel kdaj radi častikraje pred porotniki, sodil bi pa kak uradni sluga med tem, ko bi sodnik ležal doma v postelji ali pa se zabaval v toplicah! Prav nič bi se ne čudili, če bi naenkrat še sam škof poslal svojega kočijaža ali kuharico na kanonično vizitacijo na deželo, oziroma k birmovanju. Pridige bi škofov hlapec gotovo boljše opravil, kakor njegov gospod. Čemu tedaj tolika krđela kaplanov in drugih priganjancev, saj se dajo kuharice mnogo bolje in ceneje uporabiti. Vsa čast župniku Strupiču za povod te srečni misli! S tem bi cerkev prihranila mnogo denarja in kaplani bi postali odveč! Ta ideja bi staremu aligatorju s Kamna lahko služila za temeljit referat v državnem zboru. — Toda šalo na stran! Omenjeni dogodek pa ima še drugo stran: tu gre za falzifikat — ponarejanja uradnega potrdila. Dotična kuharica bi tega gotovo ne storila, ako bi ne bila župnikova desna roka in bi jo le zato vporabljal, za kar se spodobi. Orožništvo bi storilo le dobro delo, ako bi se malo zanimalo za to stvarco. Takim tucem je treba peruti nekoliko pristržiti. Tudi ugled škofa Bonaventure Jegliča bi ne škodilo, ako bi razmeram v njegovem lastnem hlevu posvečal nekoliko več pozornosti in pustil nasprotno časopisje pri miru, ker sicer znamo priti še tako daleč, da bodo mesto fajmoštrov še maščevali in izpovedovali — kuharice!

Škofov bičar. V nedeljo popoldne se je zbralo pred glavnim vodom škofovih zavodov v Št. Vidu kakih 200 ljudi, ki bi si bili radi ogledali stavbo, za katero so morali toliko prispevati. Tu se pridruži neki fantalin s navadnim konjskim bičem in začne udrihati po starih in mladih. Le treznosti ljudstva se je zahvaliti, da je ostalo le pri tem, da je množica samo fantalino bič iz roke strgala. Star siv mož je stopil nato v ospredje in dejal: »To je z našim denarjem sgrajena stavba; pravico imamo si jo ogledati.« Ko zahteve ljudstva niso bile uslišane, so udri ljudje s silo skozi vrata v vežo. Moški in ženske so kričali na ves glas in tako zabavljali, da bi bilo škofa Antona strah, če bi jih slišal. Vprašanje nastane sedaj: Ali bo ljudstvo gospodarilo v škofovih zavodih in bo škof ničla, ali pa bo tukaj škofova bičalna za vse one, ki so s svojimi milodari prispevali za to stavbo? Anton Bonaventura slabo fura, pa bo še slabše, če bo z bičem podil prosljudi, katerim so on in njegovi priganjaši po priščinah obljubovali zlato prihodnjost za njihove otroke, ko so jih pestili za denar.

„Deutsche Stimmen“ so priobčile prevod sramotilnega »Slovenčevega« članka o ljudski veselici v korist Prešernovemu spomeniku, ga posdravljajo z veseljem in hvalijo škofov list, da tako podlo in infamno pisari. Čestitamo šenkavškemu fej-duhovniku na tem uspehu!

„Obzorje si razširi“ uboga slovenska kmetstva para, če gre na Bresje ali na Višarje — pravi »Slovenec«. Za počti!

Kako vodi celovški škof svoje delavce za nos. Celovški škof dr. Kabn je imel v Pöcksteinu svojo tovarno za želbe. Da bi dobil za to tovarno dobrih delavcev, je obljubil vsakemu, kdor bi pet let pri njem delal in bi postal potem za delo nezmožen, podporo letnih nekaj sto kron. Dobri pastir je za zvito pripomnil, da se bodo ti zneski izplačevali le toliko časa, dokler bo obstojala ta tovarna. Delavci so se dali zapeljati in stopili k škofu v službo ter gledali veselo v srečno bodočnost. Naenkrat so pa škofa prevzelo druge misli. Delavci so dobili vsi odpoved, češ, da se tovarna za želbe spremeni v papirnico in da se zapre 1. septembra t. l. Škofu pa najbrž papirnica več nesla nego želbi in ker je njegov pohlep po denarju večji nego krščanska ljubezen do bližnjega, mu ni nič mar, da bo toliko družin naenkrat vrženih na cesto.

Pojasnilo! Moški odbor Prešernove veselice nas je, naprosil da objavimo sledeči sklep zaključne seje: Odbor za Prešernovo veselico jemlje računsko poročilo o šaljivem

listu »Goljiva kaša« na snanje, izjavlja, da je glede računov vse v polnem redu in da niti zabavnega odseka, niti kakega posameznega njega člana ne zadeva kakršnakoli tozadevna graja, konstatuje, da je »G. kaša« prinesla vsaj 770 kron čistega dobička in daje zabavnemu odseku absolutorij.

Seja »Društva slovenskih književnikov in časnika« bo jutri v petek 28 t. m. ob petih popoldne v uredniških prostorih »Slovenskega Naroda« in ne, kakor je bilo včeraj naznanjeno, v soboto. Gospodje odborniki naj izvolijo za neseljivo priti k ti seji!

Jugoslovanska umetniška kolonija se je osnovala, kakor poroča »Srbobran«, v Belgradu, v katero so vstopili srbski, hrvatski in slovenski slikarji. Člani te kolonije Nadežda Petrovič, P. Vušetič, R. Jakopič, F. Vesel, Ivan Grohar, Iveković in Vidović odidejo te dni v Sivo, da proučijo tam tipe narodnih ornamentov in srbskih motivov.

Za pisatelja Podravskega je poslala »Zvezna tiskarna« v Celju 10 K. — Iskrena zahvala. Naj bi se spomnili na bednega Podravskega tudi drugi zavodi na Štajerskem.

Velika ljudska veselica pevskega društva »Ljubljana«, katera se vrši v nedeljo, dne 30. t. m. na »Zelenem hribu«, utegne postati, sodeč po bogatem sporedu, velesabavna. Kajti poleg petja in godbe je poskrbel odbor tudi za ples in otroške igre, katere so že pri zadnji društveni veselici pri Koslerju napravile mladini toliko zabave in starejšim izvabile mnogo smehu. Sploh se je odbor resno potrudil s to prireditvijo ustreči vsem razkošnim željam cenjenih posetnikov. Posebna vabila za to prireditev se ne bodo izdajala.

Južna železnica je razveljavila svoj razglas s dne 10. julija 1905, s katerim se je bil vpeljal za goriško postajo šestdnevni dodatni rok in sta se bila »manjšala razložni termin in prosti čas za ležanje blaga v skladišču.

Sodišče v Kranjski gori. Razmere pri postopu c. k. okrajnega sodišča v Kranjski gori so se že dvakrat v tem listu popisovale, ali vse zaman. Pred nekoliko časa obrnili so se občinski možje na gospoda drž. poslanca Pogačnika s prošnjo, naj on na kompetentnem mestu malo podreza in povpraša, ako je justičnemu ministru v tej zadevi kaj znanega. Povedalo se je gospodu poslancu, da je ta stvar že dolgo rešena, in da je za popravilo postopja s. k. okrajne sodnje v Kranjski gori 20 000 K nakazanih. Zdaj je vprašanje, katera oblast ali kateri referent pa zadržuje to zadevo, in iz katerega interesa? Namen mora biti le ta, da bi ubogi uradniki še eno zimo v teh neznošenih, zadublih in nezdruhljivih kletih uradovali, ker s tem bi se dotičniku gotovo posrečilo, te zveste, pridne uradnike dušno in telesno uničiti. Ako pride popravljanje tega postopja še enkrat na vrsto, bi bilo tudi na mestu in že zadnji čas, da bi se tudi novi uradni dvojezični napisi napravili in odstranili stari napisi »k. k. Amtskanzellei« in »k. k. Steueramtskanzellei«, kakaj tukaj je ljudstvo, ki ne razume, kaj ti napisi pomenijo. Kaj bi pač Nemci in nemurji začeli, ko bi se pripetilo, da se na Zgornjem Štajerskem ali kod drugod najdejo slovenski napisi?

Prostovoljno gasilno društvo v Gor. Logatcu pridedi 13. avgusta ob priliki blagoslovljenosti nove brizgalne v parku g. kneza Windischgratza veliko ljudsko veselico. Vabimo že sedaj vsa gasilna društva, da porabijo to priliko in si ogledajo novo brizgalno, ki je najnovejšega sistema in ena največjih na Kranjskem, poleg tega se pa povesele na tej veselici, ki obeta biti ena najimposantnejših priredb, kar jih je bilo dosedaj v Logatcu. Pri veselici bo sodelovala godba. Podrobnosti objavimo pozneje.

Mesreča. Ubil se je na Mali Bukovici pri Ilirski Bistrici kmet Svak. Padel je raz voza in obležal na mestu mrtev.

Grozovit zločin. V Javorju, mali vasici okraj Podgrada, se je zgodila včeraj grozna žalogra. Stari in mladi Miše se nista že dlje časa razumela med seboj. Vzrok je baje bil, da je bil stari zapravljivec in ni hotel dati premoženja sinu, ki je oženjen. Zato se je sin strašno maščeval nad očetom. Počakal je očeta na njivi ter mu s srpom popolnoma odrezal glavo od telesa. V maščevalnosti je vzal ošeko kano glavo v roke in jo še enkrat po njivi telebnil.

Velika ljudska veselica v Gornjem gradu v nedeljo dne 6. avgusta t. l. utegne biti res lepa prireditev. Pričakovati je za tukajšnje

razmere veliko število ljudstva. Od vseh strani dohajajo poročila, da pridejo razna društva korporativno osiroma po številnih deputacijah. Prihodnji priobčimo imena naznanjenih društev. Posednja vas Bošna je sklenila, da pride vsa vas na slavnost. Premožnejši kmetje dajo v to svrho svoje vozove brezplačno na razplogo. Sploh je v vsej Gornji Savinski dolini veliko zanimanje za slavnost. Tudi okrajna gasilna društva prihitel polnoštevilno, pričakovati je to tudi od sosednjih. Več naznanjenih društev pride z zastavo. Spored: V soboto zvečer bakljada domače požarne breme z godbo; v nedeljo budnice; ob 9. uri sprejem štajerskih društev na spodnjem koncu trga; ob 10. uri sprejem kranjskih društev na zgornjem koncu trga; ob polu 11. uri obhod po trgu in v cerkev, kjer se bere sv. maša. Kosilo po raznih gostlinah. Društva se naj do konca tega meseca javijo pri tajniku, da se jim osigura dobro in ceno kosilo. Tudi posamezniki se lahko javijo. Naznanjo naj se posebne želje. Ob polu 3. odhod na slavnostni prostor. Vatoplna 60 vin, v predprodaji 50 vin. Na slavnostnem prostoru igra celjska narodna godba, pela bodo razna pevska društva, celjski »Sokole« bo tolovadil in skrbelo se je za razna zabavišča, n. pr. vrtiljak, gugalnica, streljarna, zrakovop (30 m visok in 64 m v obsegu), zverinjak itd. Mlaj za plezanje. Razne igre. Ples. Dame prodajajo v posebnih paviljonih cvetlice, slaščice, korjandoli, razglednice, smodke itd. Pošto bodo vodili g. dijaki. V raznih gostilniških utah dobi pristno vino in izborno mrzlo pivo. Tudi razna jedila se bodo dobivala. V kavarni si boš lahko privoščil kavo, čaj, limonado, malinovca in druge take tekočine. Zvečer se zažge na bližnjem griču umetalni ogenj. Slavnostni prostor bo vso noč razsvetljen z acetilensko lučjo. Ker so sedaj ne premrzle noči, se lahko na prostem ostane. Komur pa bi to ne ugajalo, pa gre lahko v trške gostilne. Zabava bo neprisljuna tembolj, ker je slavnostni prostor velik in obsežen. Po veselici, drugi dan se lahko naredijo izleti in Menino h gornjegrjski koči (3 ure), v Logarsko dolino skozi Ljubno, Luče in Solčavo (6—7 ur hoda po ravnem), na Ojstrico, v moziško kočjo na Golteh (3 ure), na Veliki Rogatec (3 ure) itd. Kdor je že bil kdaj v gornji Savinski dolini, tistemu ne prigovarjamo, bo itak sam rad prihitel v naš krog, še mu le kolčak čas in razmere dopuščajo; onim pa, ki še niso bili, pa kličemo: Hajd na veselico in potem na Savinske planine! Žal ne bude nikomur!

Slovenskemu dijaštvu! Odbor za prireditev velike ljudske slavnosti v proslavo 25letnice »Čitalnice«, 20letnice »Požarne breme« in 15letnice »Pevskega društva« v Gornjem gradu dne 6. avgusta t. l. se tem potom obrača na cenjeno dijaštvo, naj bi isto blagovolilo povečati našo slavnost s svojim prihodom. Slavna akademična društva prosimo, naj nam izvolijo naznaniti, če pridejo in v kolikem številu, da lahko imena društev objavimo.

Pohoji v Ljubnem na Zgornjem Štajerskem. Poročali smo v tork, da so se v Ljubnem na Gornjem Štajerskem stegli slovenski in nemški delavci. Pobjoja so bili krivi Nemci, ki so Slovence na padli s psovkami: »windische Hunde«, »windische Schweine« itd. Če so Nemci mislili, da bodo Slovence na taka krvava žaljenja tiho, so se kruto motili. Pobjo so takoj povzročili Nemci s svojim brezmejnim žaljenjem, kri pa, ki je tu tekla, imajo na vesti nemški listi kot »Grazer Tagblatt«, »Tagespost«, Marburgerca in Vahtarica, ki dan na dan ščuvajo že itak surove nemške delavce proti Slovincem. Nemška kultura se res pri vsaki priložnosti pokaže in še so Nemci na tako kulturo ponosni, jih moramo prav od sroa pomilovati!

Napad. 57letnega kočijaža Jerneja Poljšaka iz Hrenovic pri Postojni je v Reki v nekem hlevu, kjer je spal, neznan lopov napadel in ga na glavi smrtonovarno poškodoval.

Prijeta tatica. Pred kakim mesecem je služila pri neki trgovki v Postojni služkinja Ana Erženova iz Kokre in ji pred odhodom pokradla več blaga, potem pa šla v Ljubljano, popustivši pri oškodovanki poselske bukvice. Ker je Erženova trgovki iz Ljubljane pisala, da naj ji pošlje bukvice, je ta obrestila mestno poliojlo, da jo sumi navedene tatvine. Osumljenka je bila aretovana zaradi postopanja in je tatvino odložno tajila. Padla je pa v »zosa«. Kmálu namreč, ko je prišla iz Postojne, je imel v hiši, kjer je stanovala, opaviti neki detektiv, in je videl Erženovo, ki je bila v taki obleki, kakršno je bilo ukradeno blago. Ker ni imela denarja, je dala svoji prijateljici Mariji Medletovi za bluzo blaga, ta je pa morala pri življenju plačati za delo obleke, a končno je tudi ti nekaj poneverila.

†

Boga Vsemogočnemu je dopadlo našo iskreno ljubljeno, predobro mater, odnosno staro mater in tačo, gospo

Fani Lindtner-Pečnik
roj. Palle

poklicati danes popoldne ob 5. uri v 54. letu njene starosti, po dolgi, težki boleznini, prevideno s svetimi zakramenti za umirajočo, na oni boljši svet.

Pogreb bo v petek, dne 28. julija ob 6. uri popoldne iz hiše žalosti na Sv. Petra cesti št. 31 na pokopališču k Sv. Krištofu. 2371

V Ljubljani, 26. julija 1905.

Anton Lindtner, soprog. — Anton Pečnik, c. kr. orožniški nadporočnik, sin. — Fani Deisinger roj. Pečnik, Marija Pečnik, Ana Lindtner, hčere. — Viljelmína Pečnik roj. Inführ, sneha. — Milan, Mirko, Viljelmína, vnuki.

Učenca

sprejme v trgovino z mešanim blagom

Ferd. Hlebš v Kranju.

Stanovanja!

V novozgrajeni hiši v Spod. Šiški št. 228, Nove ulice, se oddajo za 1. november: dvoje stanovanj s po dvema sobama in troje stanovanj s po eno sobo, kuhinjo, shrambo in pritlikinami, kakor tudi s porabo perilnice.

Več se izve pri zemljemeru g. Lušinu na Kongresnem trgu št. 14 v Ljubljani. 2366-1

5 kron in več zaslužka na dan!

Družba pletilnih strojev za domače delavce.

Iščete se osebe obeh spolov, ki bi plette na naših strojih. — Preprosto in hitro delo vse leto doma. — Ni treba znati ničesar. — Oddajenost ne škodi nič in blago prodamo mi.

THOS. H. WHITTICK & Co.
Trst, Via Campanile 156. 2369-1

Pozor! Pozor!

V kafé-restavrantu „pri ZAJCU“
na vogalu Rimske in Bleiweisove ceste

se vsak dan točno postreza z okusnimi jedili in priznana najboljšimi vini, poleg tega pa se dobivajo vsekdar kot posebna specialiteta

dolenjski raki in fini cviček iz Gadove peči

Toči se vedno najbolj priljubljeno sveže pivo.

Na razpolago je prijazen senčnat vrt.

Priporočam se za vsestransko blagovonklonjenost s spoštovanjem

Avguštin Zajec
restavratel.

2066 5

Ces. kr. avstrijske državne železnice.

C. kr. ravnateljstvo drž. železnice v Bejaku.

Izvod iz voznega reda.

Veljaven od dne 1. junija 1905. leta.

ODHOD IZ LJUBLJANE juž. kol. PROGA NA TRBIŽ. Ob 12. uri 24 m ponoči oboji vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Inomost, Monakovo, Ljubno, čez Selzthal v Anseece Solnograd, čez Klein-Beifling v Steyr, v Linc, na Dunaj via Amstetten. — Ob 5. uri 07 m zjutraj obojni vlak v Trbiž od 1. junija do 10. septembra ob nedeljah in praznikih. — Ob 7. uri 5 m zjutraj obojni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj, čez Selzthal v Solnograd, Inomost, čez Klein-Beifling v Linc, Budejovice, Plzen, Marijine vane, Hebe, Francove vane, Karlove vane, Prago, Lipsko, čez Amstetten na Dunaj. — Ob 11. uri 44 m dopoldne obojni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Ljubno, Selzthal, Dunaj, Solnograd, Inomost, Bregenc, Ženeva, Pariz. — Ob 3. uri 15 m popoldne obojni vlak v Podnart-Kropo, samo ob nedeljah in praznikih. — Ob 3. uri 58 m popoldne obojni vlak v Trbiž, Beljak, Pontabel, Celovec, Franzensfeste, Monakovo, Ljubno, čez Klein-Beifling v Steyr, Linc, Budejovice, Plzen, Marijine vane, Hebe, Francove vane, Karlove vane, Prago (Ljubljana-Linc-Praga direktni voz I. in II. razr.), Lipsko, na Dunaj čez Amstetten. — Ob 10. uri ponoči obojni vlak v Trbiž, Beljak, Franzensfeste, Inomost, Monakovo (Ljubljana-Monakovo direktni voz I. in II. razreda). — PROGA V NOVO MESTO IN KOČEVJE. Obojni vlaki. Ob 7. uri 17 m zjutraj obojni vlak v Novo mesto, Strazho, Toplice, Kočevje, ob 1. uri 5 m pop. istotako. — Ob 7. uri 8 m zvečer v Novo mesto, Kočevje. — PRIHOD V LJUBLJANO juž. kol. PROGA IZ TRBIŽA. Ob 3. uri 13 m zjutraj obojni vlak v Dunaja čez Amstetten, Monakovo (Monakovo-Ljubljana direkt. voz I. in II. razr.). Inomost, Franzensfeste Solnograd Linc, Steyr, Aussee, Ljubno, Celovec, Beljak. Ob 7. uri 12 m zjutraj obojni vlak iz Trbiža. — Ob 11. uri 10 m dopoldne obojni vlak v Dunaja čez Amstetten, Lipsko, Karlove vane, Hebe, Marijine vane, Prago (Praga-Linc-Ljubljana direktni voz I. in II. razreda), Plzen, Budejovice, Solnograd, Linc, Steyr, Pariz, Ženeva, Curih, Bregenc, Inomost, Zell ob jezeru, Lond-Gastein, Ljubno, Celovec, smohor, Pontabel. — Ob 4. uri 29 m popoldne obojni vlak v Dunaja, Ljubna, Selzthala, Beljaka, Celovca, Monakovega, Inomosta, Franzensfesta, Pontabla. — Ob 8. uri 06 m zvečer obojni vlak v Dunaja, Lipskega Prage, Franzensfeste, Karlovih varov Heba, Mar. varov, Plzna Budejovic Linc, Ljubna, Beljaka Celovca, Pontabla, čez Selzthal od Inomosta in Solnograda. — Ob 9. uri 5 m zvečer iz Lesec Bleda samo ob nedeljah in praznikih. — Ob 10. uri 40 m zvečer obojni vlak iz Trbiža od 1. junija do 10. septembra ob nedeljah in praznikih. — PROGA IZ NOVEGA MESTA IN KOČEVJA. Obojni vlaki: Ob 8. uri 44 m zjutraj obojni vlak iz Novega mesta iz Kočevja, ob 2. uri 32 m popoldne iz Strazho, Toplice, Novega mesta, Kočevja in ob 8. uri 35 m zvečer istotako. — ODHOD IZ LJUBLJANE drž. kol. V KAMNIK. Mešani vlaki: Ob 7. uri 28 m zjutraj, ob 2. uri 5 m popoldne, ob 7. uri 10 m zvečer. — Ob 10. uri 45 m ponoči samo ob nedeljah in praznikih — PRIHOD V LJUBLJANO drž. kol. IZ KAMNIKA. Mešani vlaki: Ob 6. uri 49 m zjutraj, ob 10. uri 59 m dopoldne, ob 6. uri 10 m zvečer Ob 9. uri 55 m ponoči samo ob nedeljah in praznikih. — Srednjeevropski čas te za 2 min pred krajevnim časom v Ljubljani.

Učiteljica

četrtga razreda želi zamenjati službo z ravnostnim razredom, če možno v bližini Ljubljane.

Ponudbe na upravnishvo „Slov. Naroda“. 2331-3

V stalno službo se sprejme

tesar

z dobrimi izpričevali.

Več pove reklamno podjetje **W. K. NUČIČ**, Ljubljana, Šelenburgove ulice št. 6. 2364-1

Ustanovljeno leta 1842.

ČRKOSLIKARJA, SLIKARJA
NAPISOV IN QRBOV 1397

BRATA EBERL

LJUBLJANA, Miklošičeva cesta št. 6.
Igriške ulice št. 6.

Telefon št. 154.

Naznanilo in priporočilo.

Fran Kužnik
posesnik in mesar

na Vidmu ob Savi naznanja slavnemu občinstvu, da ima vedno v zalogi

izvrstno, prešano, žlebnato

strešno opeko
(Falzzegel)

in stane 1000 kom. 38 gl. = 76 K.

Kdor jo tedaj potrebuje, naj se oglasi pri njem s prepričanjem, da bo s postrežbo zadovoljen. 2367-1

AVGUST REPIC

sodar 30
Ljubljana, Kolesijske ulice 16
(v Trnovem)

izdeluje, prodaja in popravlja vsakovrstne

sode
po najnižjih cenah.

Prodaja stare vinske sode.

KAREL JANUŠ

juvelir in zlatar

v Ljubljani, v Židovskih ulicah št. 3

priporoča svojo veliko zalogo

briljantov in diamantov,
zlatnine, srebrnine, zlatih
in srebrnih ur ter verižic
itd. itd.

Vsakovrstna
popravila in nova dela
izvršuje točno in ceno
v lastni delavnici
v Rožnih ulicah št. 21.

Ustanovljeno leta 1830. Telefon št. 79.

Modna trgovina
J. S. BENEDIKT

Ljubljana, Prešernove ulice
v novi zgradbi „Mestne hranilnice“
priporoča

lepe moške in ženske
klobuke

fino perilo, kravate, kakor tudi vse v modno trgovino spadajoče predmete.

Pri nabavi perila za opreme poseben rabat.

Za realno postrežbo in strogo solidno blago jamči že mnogo let obstoječa firma.

Pekarija
slačičarna
in
kavarna

J. ZALAZNIK

Stari trg št. 21.
= Filijalke: =
Glavni trg 6
Sv. Petra cesta 26

Avg. Agnola
v Ljubljani

Dunajska cesta št. 13.

Velika zaloga
steklenine, porcelana,
svetilk, zrcal, šip, ko-
zarcev, vrčkov itd.

Gostilniška in kavarnarska
namizna posoda
po najnižjih cenah.

Gromovit „Živio!“
kliče k jutrišnjemu godu gospodu
Vikcu Sedeju 2363

omizje „Jednota“
Črnotove gostilne v Trnovem.

Učenec

iz poštene hiše, s primerno izobrazbo, se takoj sprejme v špicerijsko trgovino v nekem mestu na Gorenjskem.

Kje — pove upravnishvo „Slov. Naroda“. 2356-2

Uradnik

popolnoma izvežban v zemljiški knjigi, zanesljiv, z dobrimi izpričevali, išče službe v kaki notarski, oziroma odvetniški pisarni.

Naslov pove upravnishvo „Slov. Naroda“. 2325-3

Motorno kolo

trvdke „Puch“, zelo dobro obranjeno, ceno proda lastnik 2324-3

Lovro Sebenik v Spod. Šiški.

Varuj ženo!

Za vsako rodovino važno ilustrirano knjigo o premenem blagoslovu z otroki razpošilja s prepisi več tisočev zahvalnih pism tajno za 90 h v avstr. znamkah

gospa **A. KAUPA**
Berolin S. W. 220
Lindenstrasse 66.

Sprejemem

takoj ali pa v 6 tednih v manufaktorni stroki dobro izurjenega

trgovskega pomočnika

proti dobri mesečni plači. — Vojaščine prosti imajo prednost. 2347-3

R. MIKLAUC v Ljubljani, Špitalske ulice št. 5.

Žima in morska trava
za modroce
po najnižjih cenah
v špicerijski trgovini

Antona Ječminek v Ljubljani
na Sv. Petra cesti št. 14. 1724-10

HLODI

Nova tovarna za lesne izdelke v Ljubljani kupuje skozi celo leto proti gotovini sledeče hode na **kubični čevelj** franko državni kolodvor Ljubljana:

Smrekove, jelkove in borove od 24 cm. debelosti naprej in vrsta I.	II.
dolgosti 4, 5, 6, 7 in 8 metrov	K —54 —52
Bukove od 26 cm debelosti naprej, dolgosti m 2-20 in m 4-40	—48 —44
Hrastove od 28 cm debelosti naprej, dolgosti od 2 m naprej	1— —80

Ponudbe se sprejmejo za vsakršno število in je iste nasloviti na 767-30

TOVARNO ZA LESNE IZDELKE
Cesta na Rudolfovo železnico 47. Pisarna Šelenburgove ulice 6.

Zaloga koles in motorjev

486 34
iz znane tovarne **J. Puch v Gradcu.**
Z dvehletnim jamstvom.

FRANC ČUDEN
urar in trgovec v Ljubljani

Prešernove ulice, nasproti franč. samostana
Filiška: Mestni trg, nasproti rotovža.
Drugih vrst kolesa od K 120 — dalje.
Z enoletnim jamstvom.

Velika zaloga šivalnih strojev.
Osnovniki zastoj in poštnine prosto.

Mladega pridnega donosilca
(Zuträger) išče za 1. avgust
kavarna „AUSTRIA“.

Trgovski pomočnik

23 let star, vojaščine prost, izurjen v špicerijski in železninski stroki, želi do 25. avgusta premeniti službo.

Naslov pove upravnishvo „Slovenskega Naroda“. 2346-2

Stanovanje

z dvema sobama in pritlikinami išče za novembrov termin mirna stranka.

Ponudbe pod „november“, poste restante, Ljubljana. 2341-2

Tri prav lepe, po 3 mesece stare, rjave 2315-3

jazbečarje

(dakelne) ima po nizki ceni naprodaj grajski lovec **Anton Slejko v Haasbergu** pri Planini, Notranjsko.

4 pari čevljev
za samo gl. 2-60

se oddajo zaradi nakupa velikih množin za to smešno nizko ceno, dokler bo še kaj zaloge. Par moških, par ženskih čevljev iz rjavega ali črnega usnja, s kopicami za zavezovanje, z močnimi usnjatimi podplati, zbito, najnovejša oblika, dalje par moških, par ženskih modnih čevljev, večelez, opremljenih, lahkih in ličnih. Vsi 4 pari samo gl. 2-60. Za naročitev zadošča dolgost. — Razpošilja po povzetju razpošiljalnica čevljev

Ch. Kapelus, Krakov 17.
Zamena dovoljena ali denar nazaj, riziko popolnoma izključen. 2368

2 učenca

z enim ali dvema razredoma realke ali gimnazije, sprejemem za svojo trgovino z mešanim blagom. 2320-3

Albert Šešek v Ajdovščini.

„Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani“

Podružnica v CELOVCU.
Kupuje in prodaja vse vrste rent, sastavnih pisem, prioritet, komunalnih obligacij, srečk, delnic, valut, novcev in deviz.
Promese izdaja k vsakemu zrebanju.

Akcijski kapital K 2.000.000.—
Zamenjava in eskontiranje izdane vrednostne papirje in vnovčuje zapale kupone.
Vinkuluje in devinkuluje
Eskont in inkasno menie

Rezervni zaklad K 200.000.—
Daje prodajno na vrednostno papirje.
Zavaruje srečke proti kurznim izgubam.
vojaške zenitinske kavcije.
Borzna naročila.

Podružnica v SPLJETU.
Denarne vloge sprejema v tekočem računu ali na vložne knjižice proti ugodnim obrestim. Vloženi denar obrestuje od dne vloge do dne vzdiga.
8-86
Promet s čeki in nakaznicami.

Krojaški salon za gospode

Ivan Magdić

v Ljubljani, na Starem trgu št. 8.

Izdelovanje vsakovrstne garderobe za gospode po najnovejših žurnalnih iz najmodernejšega in najboljšega tuzemskega in inozemskega blaga. Uniformiranje in zaloga potrebščin za Sokole.

Vdova

želi dobiti mesto v kaki hiši kot hišnica da bi imela prosto stanovanje.

Ponudbe se prosi pod „št. 100“ na upravištvo „Slov. Naroda“. 2342 2

10.000

hektolitrov vinskih sodov

vsake veličine, počeni od 5 pa do 70 hektolitrov, prodaja po jako zmernih cenah trdka 2225-7

Alex Breyer i sinovi v Križevcih na Hrvaškem.

GRAND PRIX
Pariška svetovna razstava 1900.

Svetovnoslavna ustna voda.
Dobiva se povsod. 1415-24

Trajno mladost in večno lepoto

garantira prof. Roubierja prašek „Abax“

Senzacionalna znanstvena iznajdba francosk prof. Roubierja, ki so jo odobrili zdravniki in jo občuduje ves svet, se bo sedaj uvedla tudi v Avstro-Ogrski.

Prašek „Abax“ ni šminka, ni creme ne lepilo nego čisti rastlinski proizvod čudovitega učinka, ki se priveda vodi pri umivanju in kopanju; njega uporaba je torej jako preprosta.

Prašek „Abax“ ne daje samo lepote nego zagotavlja onim, ki ga rabijo, večno lepoto in daje najbolj propadlemu obrazu in telesu čudovito svežost, bujen stas in prekrane telesne oblike.

Celo starejše dame, polne gub, dosežejo s praškom „Abax“ ta čudež. Postarana polt se izpremeni neopaženo, odloči in nadomesti z drugo. V kratkem dotimo novo kožo, mlado in enotno, brez najmanjših vrask ali peg. In to idealno pretvoritev, to neprestano mladost dosežemo v tako kratkem času, da le iztežka spoznamo v mladi in prikupni dami ono, ki je bila prej stara in veta. Pri vsaki starosti, in če vam je obraz poln vrask in peg, če so vam rdečica in druge nepopolnosti, ki kazajo, da ste stara, razdrapale polt, poslužite se te dragocene iznajdbe. Rabite prašek „Abax“ in postali boste mladi, lepi in sveži. Ta čudoviti čas je popolnoma gotov in doseči ga je moč v kratkem času.

Da dokažemo, da je ta iznajdba popolnoma znanstvena in čudovitega učinka, se zaveujemo, da znesek povrnemo, če bi izostal uspeh.

Dobiva se v velikih zavitkih po K 5.—, 3 zavitki K 12.—, 6 zavitkov K 20.—
Pošilja proti povzetju ali denar naprej 2353

M. Feith, Dunaj, VI., Mariahilferstrasse 45.

Ernest Sark

Ljubljana
Dvorski trg št. 3

priloga vse

modno blago

zaradi pozne sezone 1904 13
po jako nižanih cenah.

Založnik c. kr. drž. uradnikov.

Ljubljana **J. KEBER** Ljubljana
Stari trg št. 9 Stari trg št. 9

priloga svojo tovarniško zalogo

suknenege, platnenege in perilnege blaga

po izredno nizkih stalnih cenah. 3437-40

==== Kravate in perilo. ====

Potrebščine za krojače in šivilje. *

Stanovanje

na Kongresnem trgu št. 13, v I. nadstropju, obstoječe, iz 4 sob s pritliklinami, se odda za avgustov ali novembrov termin.

Več se izve pri hišniku istotam ali v pisarni ravnateljstva užitinskega zakupa, Dunajska cesta št. 31.

Hiša

z dobro vpeljano prodajalno in gostilno z vsemi potrebnimi koncesijami kakor za žganjetoč, prodajo tobaka itd., v prav lepem kraju na Spod. Štajerskem, nedaleč od farne cerkve in železniške postaje, se zaradi družinskih razmer pod prav ugodnimi pogoji prodaja.

Naslov pove upravištvo „Slov. Naroda“. 2264-4

Pravkar izšlo:

Janez Trdina.

Verske bajke, stare in nove.

Bajke in povesti o Gorjancih.

Zbranih spisov knjiga 2. 23-84

Ko je bil začel Trdina v 1. letniku „Ljubljanskega Zvona“ 1. 1881. pričevati svoje bajke in povesti, je ostrmel slovenski svet nad bogato zakladnico domišljije naroda, bivajočega ob dolenskih Gorjancih, začudil pa se je tudi nad obliko, v kakršni jih je pisatelj podajal. Snov, slog, jezik, vse je bilo pristno narodno. Nabirajoč narodno blago in približujoč ga širšemu svetu, ponarodnel je pisatelj sam. Trdinove spise priporočamo z mirno vestjo kot najlepši književni dar, in sicer:

„Bahovi huzarji in Iliri“

broš. 3 K, s poštnino 3 K 20 v.

eleg. vez. 4 K 50 h, s poštnino 4 K 70 h.

Verske bajke in Bajke in povesti o Gorjancih. I.

broš. 2 K, s poštnino 2 K 10 h,

eleg. vez. 3 K 20 h, s poštnino 3 K 40 h.

Dobiva se v založništvu

Lav. Schwentnerja

v Ljubljani

Prešernove ulice 3.

Prva in edina narodna trgovina v kateri gospodje razun konfekcije čisto vse dobe, je

Prva modna trgovina za gospode

Engelbert Skušek

Pred škofijo 19. Ljubljana Pred škofijo 19.

PRIZNANO NAJBOLJŠE OLJNATE BARVE.

NAJFINEJŠE TELEFON 154.
BARVE ZA UMETNIKE
DR. SCHOENFELDA & KO. V DÜSSELDORFU

PINE OLJNATE BARVE ZA
ŠTUDIJE DR. SCHOENFELDA & KO. V DÜSSELDORFU
(PUŠICA 20 VIN.) MEČILA,

APARATE, BARVE IN PREDLOGE ZA

ŽGALNO SLIKANJE

VELIKO IZBIRO

LESENIH IZDELKOV

ZA VŽIGANJE IN POSLIKANJE

BRATA EBERL

TOVARNA OLJNATIH BARV, LAKOV IN FIRNEŽEV

MIKLOŠIČEVA CESTA 6

LJUBLJANA.

ČOPIČI. — BRONCE. — KARBOLINEJ. — LIM.

FIRNEŽ LE IZ KRANJSKEGA LANENEGA OLJA.

TUZEMSKI IN INOZEMSKI LAKI.

Vodovodne monterje in kleparske vajence sprejme takoj

L. M. ECKER

stavbno kleparstvo in vodovodno in-

laterstvo v Ljubljani. 2349-3

St. 25.592. 2350-2

Stanovanje v najem!

V novozgrajeni mestni hiši v Gradskih ulicah v Ljubljani je oddati s 1. avgustom ali s 1. novembrom letos dvoje stanovanj s 3 sobami in dvoje stanovanj s 4 sobami s pritliklinami in delom vrta.

Povpraša naj se pri magistratnem ekonomatu ob navadnih uradnih urah.

Mestni magistrat ljubljanski

dne 22. julija 1905.

Avtomatske pasti na veliko

za podgane gl. 2.—, za miši gl. 1.20, ujamajo brez nadzovanja do 40 kom. v eni noči, ne puste duha in se same nastavijo. Past za ščurke „Eclipse“ ujamajo na tisoče ščurkov v eni noči; velja gl. 1.20. Povsod najbolj uspeh. Pošilja proti povzetju J. Schüller, Dunaj II, Kurzbaugasse 4. Nebroj priznalnih pisem 2538-17

Ženitna ponudba.

Mlad nadučitelj v lepem kraju bi se rad takoj oženil z izobraženo mladeno v starosti od 16 do 26 let.

Le resne ponudbe, ako le mogoče s sliko, naj se pošljejo do 8. avgusta pod „Nadučitelj“, poste restante, Ljubljana, glavna pošta. 2340-2